

US-meddelelse
Center for Asyl og Familiesammenføring
Familiesammenføringsmeddelelse nr. 1/06
4. oktober 2006

Behandling af ansøgninger om ægtefællesammenføring til danske statsborgere, der anvender retten til fri bevægelighed efter EF-traktaten

1. Indledning

En medfølgende ægtefælle til en EU-statsborger, som har ret til ophold her i landet i medfør af EF-traktatens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser, gives registreringsbevis eller opholdskort af et statsamt efter EU-opholdsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006, der trådte i kraft den 30. april 2006.

En medfølgende ægtefælle til en EØS-statsborger, som har ret til ophold her i landet i medfør af EF-traktatens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser, gives opholdsbevis af et statsamt efter EU/EØS-bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1255 af 28. november 2005.

EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed finder ikke anvendelse på rent interne forhold. Det betyder, at ægtefæller til i Danmark bosiddende personer med dansk indfødsret som udgangspunkt ikke kan opnå opholdstilladelse i Danmark i medfør af EU-rettens regler. Det følger dog af EF-domstolens praksis, at en EU-statsborger ikke i alle tilfælde er afskåret fra at påberåbe sig at være omfattet af EU-reglerne i sit eget land, hvis den pågældende har gjort brug af retten til fri bevægelighed, jf. eksempelvis EF-domstolens dom i sag C-370/90 (Singh) og i sag C-60/00 (Carpenter).

Singh-dommen vedrørte et tilfælde, hvor ægteparret Singh havde været beskæftiget i Tyskland som arbejdstagere og derefter rejste tilbage til Storbritannien for at drive selvstændig virksomhed. Fru Singh var britisk statsborger, og hr. Singh var indisk statsborger. Storbritannien inddrog hr. Singhs opholdstilladelse, men EF-domstolen fastslog, at fru Singh som statsborger i en medlemsstat havde ret til i medfør af EF-traktatens bestemmelse om fri etablering at lade sig ledsage af sin ægtefælle, da hun vendte tilbage til sit hjemland for at udøve selvstændig virksomhed efter at have været beskæftiget som arbejdstager i en anden medlemsstat. Domstolen lagde vægt på, at en statsborger i en medlemsstat kunne opgive at gøre brug af retten til fri bevægelighed, hvis statsborgeren ikke havde ret til at tage sin ægtefælle og børn med tilbage til sit hjemland på samme vilkår som dem, sådanne personer har krav på i en anden medlemsstat. Domstolen fastslog endvidere, at ægtefællen skal nyde mindst de samme rettigheder, som ægtefællen ville have

krav på efter EU-rettens regler, hvis ægtefællen opholdt sig i en anden medlemsstat. Endelig bemærkede Domstolen, at personer, der er omfattet af traktathjemlede rettigheder, ikke kan påberåbe sig disse med henblik på uretmæssigt at unddrage sig en anvendelse af national lovgivning, ligesom disse rettigheder ikke er til hinder for, at medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger til at hindre misbrug af denne art.

Carpenter-dommen vedrørte et tilfælde, hvor hr. Carpenter, der var britisk statsborger, leverede grænseoverskridende tjenesteydelser til kunder etableret i andre EU-medlemsstater og i Storbritannien. Hr. Carpenters virksomhed var etableret i Storbritannien, og hr. Carpenter foretog forretningsrejser til andre EU-medlemsstater. Storbritannien udviste fru Carpenter, der var filippinsk statsborger, men EF-domstolen fastslog, at fru Carpenter i kraft af EF-traktatens bestemmelse om fri bevægelighed for tjenesteydelser havde en afledet ret til at opholde sig i Storbritannien. Domstolen lagde vægt på, at hr. Carpenters udøvelse af en grundlæggende frihed ikke ville få fuld gennemslagskraft, hvis han blev afholdt fra at udøve den som følge af de hindringer, der opstilles i Storbritannien for ægtefællens indrejse og ophold. Endvidere bemærkede Domstolen, at ægteskabet ubestridt var reelt, og at der var etableret et familieliv, idet fru Carpenter bl.a. passede hr. Carpenters børn fra et tidligere ægteskab.

Nærværende opholdsmeddelelse fastlægger, i hvilket omfang Udlændingestyrelsen kan give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til ægtefæller og faste samlever til danske statsborgere efter de principper, som EF-domstolen har fastlagt i Singh- og Carpenter-dommene. Familiesammenføringen er i princippet afledt af EF-traktaten, men da der ikke er hjemmel i EU-opholdsbekendtgørelsen til meddelelse af disse familiesammenføringstilladelser, gives disse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

2. Retningslinier

2.1. Betingelser for ægtefællesammenføring i de tilfælde, hvor den danske ægtefælle har opholdt sig i et andet EU/EØS-land som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder (Singh-dommen)

Opholdstilladelse på baggrund af EF-Domstolens retspraksis (Singh-dommen) til udenlandske ægtefæller til danske statsborgere, der har opholdt sig i et andet EU/EØS-land, gives under følgende betingelser:

- 1) Den danske ægtefælle har opholdt sig i et andet EU/EØS-land som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 6,

- 2) den danske ægtefælle vender tilbage til Danmark, og ernærer sig i Danmark på en sådan måde, at den danske ægtefælle ville udnytte retten til ophold som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 6, hvis den danske ægtefælle i stedet havde taget ophold i et tredje EU/EØS-land,
- 3) ægteskabet skal fortsat bestå ved ægtefællernes indrejse i Danmark og under det fortsatte ophold i Danmark, og
- 4) den udenlandske ægtefælle skal lovligt have boet i det EU/EØS-land, hvor den danske ægtefælle har udnyttet retten til ophold som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 6.

Kredsen af EU/EØS-lande

Følgende lande er EU-lande: Belgien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig og Danmark.

Følgende lande er EØS-lande: Norge, Island og Liechtenstein.

Statsborgere fra Schweiz sidestilles med statsborgere fra EØS-landene, jf. bekendtgørelse nr. 345 af 28. maj 2002.

Den danske ægtefælles ophold i EU/EØS-landet

Der kan ikke opstilles et mindstekrav til opholdets længde, men det må være en forudsætning, at den danske ægtefælle reelt har udnyttet retten til ophold som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, og at den danske ægtefælle har haft et egentligt ophold i EU/EØS-landet, jf. Udlændingelovkontorets udtalelse til Internationalt Kontor fremsendt ved e-post af 27. september 2006, der er vedlagt som bilag 1.

Det er derimod ikke et krav, at den danske ægtefælle har fået udstedt registreringsbevis af det pågældende EU/EØS-land, hvis blot han opfyldte betingelserne for at udnytte retten til ophold som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder. Således vil f.eks. en dansk diplomat, der opholder sig og arbejder i et andet EU/EØS-land på baggrund af Wienerkonventionens regler, opfylde kravene til opholdsgrundlag efter principperne i Singh-dommen.

Modtagere af tjenesteydelser opfylder ikke længere kravene til opholdsgrundlag efter principperne i Singh-dommen.

Udenlandske ægtefæller til en herboende dansk ægtefælle, der opfylder betingelserne om opholdsret for studerende, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 4, eller betingelserne om opholdsret for personer med tilstrækkelige midler, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 5, kan ikke gives opholdstilladelse efter principperne i Singh-dommen, jf. Integrationsministeriets notat af 21. december 2004, der er vedlagt som bilag 2.

Dette indebærer blandt andet, at en dansk statsborger, som har taget ophold i et andet EU/EØS-land på baggrund af tilstrækkelige midler, men bibeholdt sit arbejde i Danmark, ikke vil opfylde kravene til opholdsgrundlag efter Singh-dommen.

I den modsatte situation, hvor en dansk statsborger tager arbejde i et andet EU/EØS-land, men bibeholder bopælen i Danmark, vil Singh-dommens principper heller ikke finde anvendelse, idet pågældende ikke har taget ophold i et andet EU/EØS-land.

Frist for påbegyndelse af EU-retlig aktivitet

Den danske ægtefælles aktivitet som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder skal påbegyndes inden for en rimelig frist. Hvis den danske ægtefælles EU-retlige aktivitet påbegyndes senest 4 måneder efter indrejsen i Danmark, antages dette at opfylde principperne i Singh-dommen. Hvis den danske ægtefælles EU-retlige aktivitet påbegyndes mere end 6 måneder efter indrejsen i Danmark, antages dette som udgangspunkt ikke at opfylde principperne i Singh-dommen. Hvis den danske ægtefælles EU-retlige aktivitet påbegyndes 4-6 måneder efter indrejsen i Danmark, kan principperne i Singh-dommen være opfyldt afhængig af sagens øvrige omstændigheder, hvorfor sagen bør forelægges for kontorchefen.

Det er i denne forbindelse ikke afgørende, hvad den danske ægtefælle har foretaget sig, herunder om pågældende har modtaget kontanthjælp eller om pågældende har været arbejdssøgende, indtil den EU-retlige aktivitet påbegyndes.

Den udenlandske ægtefælles lovlige ophold i EU/EØS-landet

Den udenlandske ægtefælle skal – uanset om denne er tredjelandstatsborger eller EU/EØS-statsborger – lovligt have boet i det EU/EØS-land, hvor den danske ægtefælle har udnyttet retten til ophold som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder.

Er den udenlandske ægtefælle tredjelandstatsborger, skal ægtefællen således være meddelt opholdstilladelse/-kort/-bevis el. lign. af de nationale myndigheder. Er den udenlandske ægtefælle EU-statsborger, skal ægtefællen opfylde EU-reglerne om opholdsret, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 3-11 og § 13,

medmindre ægtefællen er statsborger i det pågældende EU-land. Er den udenlandske ægtefælle EØS-statsborger, skal ægtefællen opfylde EU-reglerne om opholdsret, jf. EU/EØS-bekendtgørelsens §§ 1-9, medmindre ægtefællen er statsborger i den pågældende EØS-land.

Den udenlandske ægtefælles indrejse i Danmark

Det er ikke et krav, at den udenlandske ægtefælle indrejser i Danmark samtidig med den danske ægtefælle. Længere tids forskydning mellem ægtefællernes indrejse må således accepteres, således som det ville være tilfældet, hvis den danske ægtefælle var indrejst i et tredje EU/EØS-land.

Kredsen af familiemedlemmer

Udover ægtefæller/registrerede partnere finder disse retningslinier tilsvarende anvendelse for samlevende over 18 år, hvis pågældende har samlevet på fælles bopæl i fast samlivsforhold af længere varighed med en dansk statsborger over 18 år, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3. I så fald skal den danske statsborger påtage sig at forsørge samleveren, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Det bemærkes, at der for ægtefæller/registrerede partnere ikke stilles krav om samliv på fælles bopæl eller alderskrav.

Er der i ægteskabet/parforholdet fælles- og særbørn under 21 år, gives disse ligeledes opholdstilladelse, såfremt den danske ægtefælle, den registrerede partner eller samleveren opfylder ovennævnte retningslinier, jf. princippet i EU-opholds-bekendtgørelsens § 2, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Omgåelse af udlændingelovens regler

Ovennævnte retningslinier finder ikke anvendelse, hvis der er tale om bevidst omgåelse af udlændingelovens regler om ægtefællesammenføring, idet personer, der er omfattet af traktathjemlede rettigheder, ikke kan påberåbe sig disse med henblik på uretmæssigt at unddrage sig en anvendelse af national lovgivning.

Det kan ikke betegnes som uretmæssig unddragelse af national lovgivning, at formålet med, at ægtefællerne har bosat i et andet EU-land, er at kunne vende tilbage til oprindelseslandet i medfør af EU-rettens regler, jf. EF-domstolens dom i sag C-109/01 (Akrich). Uretmæssig unddragelse vil således som udgangspunkt kun foreligge ved ægteskaber, der er indgået pro forma eller tvangsmæssigt.

Boligkravet ophævet

Der stilles ikke længere krav om, at den danske ægtefælle i visse tilfælde råder over en bolig, idet EU/EØS-bekendtgørelsens § 5, stk. 3, er ophævet for så vidt angår EU-statsborgere.

Sagsbehandling

Da retsgrundlaget for opholdstilladelsen er udlændingelovens § 9 c, henhører sagen i første instans under Udlændingestyrelsens kompetence. Sagen behandles i et af Erhvervs- og Familiesammenføringsafdelingens familiesammenføringskontorer. Hvis en sådan ansøgning indgives til et statsamt, skal statsamtet videresende ansøgningen til styrelsen med henblik på afgørelse efter udlændingeloven. Styrelsens afgørelse kan påklages til Integrationsministeriet.

Det er ikke et krav for meddelelse af opholdstilladelsen, at de i udlændingelovens § 9, stk. 2-7, stk. 8, 2. pkt., og stk. 10-17, nævnte betingelser er opfyldte, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 2. pkt., 1. led.

Det anføres i opholdstilladelsesbrevet, at retten til tidsbegrænset ophold er betinget af, at parterne fortsat er gift eller samlever, og at den danske ægtefælle fortsat udfører en aktivitet som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 6, eller opfylder betingelserne for at have ret til at forblive her i landet efter principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Er den danske ægtefælle arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende, pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder gives opholdstilladelsen til den udenlandske ægtefælle som kort C efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, tidsbegrænset med mulighed for varigt ophold for op til 5 år. Er den danske statsborger arbejdstager og skal denne arbejde her i landet i under 1 år, gives den tidsbegrænsede opholdstilladelse for beskæftigelsens forventede varighed, jf. udlændingebekendtgørelsens § 23, stk. 7.

Er den danske ægtefælle tjenesteyder gives opholdstilladelsen til den udenlandske ægtefælle som kort C efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, tidsbegrænset med mulighed for varigt ophold for ydelsens forventede varighed, dog ikke over 5 år, jf. udlændingebekendtgørelsens § 23, stk. 8.

Er den udenlandske ægtefælle EU-statsborger, gives pågældende tidsbegrænset opholdstilladelse, når pågældende har haft lovligt ophold her i landet uafbrudt i 5 år, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, såfremt opholdstilladelsen ikke kan inddrages. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Er den udenlandske ægtefælle EØS-statsborger anvendes EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, analogt, jf. ovenfor, idet § 16 ikke indeholder bestemmelser om EØS-statsborgere.

Er den udenlandske ægtefælle tredjelandsstatsborger, gives pågældende tidsubegrænset opholdstilladelse, når pågældende har haft lovligt ophold her i landet uafbrudt i 5 år og i hele denne periode har boet sammen med den danske ægtefælle, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 3, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, såfremt opholdstilladelsen ikke kan inddrages. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Er den udenlandske ægtefælle meddelt opholdstilladelse første gang før den 30. april 2006, skal pågældende behandles efter EU/EØS-bekendtgørelsen i det omfang, at disse regler stiller pågældende bedre. Det betyder, at den udenlandske ægtefælle skal gives tidsubegrænset opholdstilladelse, når den danske ægtefælle har boet her i landet i mere end 5 år efter indrejsen fra det EU/EØS-land, hvor pågældende ernærede sig ved aktiviteter som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, jf. principperne i EU/EØS-bekendtgørelsens § 15, stk. 2 og 3, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3. Det er en betingelse, at opholdstilladelsen ikke kan inddrages. Der stilles ikke samlivskrav. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Den udenlandske ægtefælle har ret til at tage arbejde, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 1, 2 eller 7.

Den udenlandske ægtefælle er ikke omfattet af integrationsloven, jf. integrationslovens § 2, stk. 3, således som denne bestemmelse er fortolket i Integrationsministeriets brev af 22. april 2004, der vedlagt som bilag 3.

En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages, hvis den udenlandske ægtefælle ikke længere opfylder grundlaget for opholdstilladelsen, hvis grundlaget var urigtigt, eller den pågældende har opnået opholdstilladelsen ved svig, herunder i kraft af et pro forma-ægteskab, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 26, stk. 1, og § 28, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

En tidsubegrænset opholdstilladelse kan inddrages, hvis den udenlandske ægtefælle har opholdt sig uden for landet i mere end 2 på hinanden følgende år (normalt ville opholdstilladelsen bortfalde, men EU-opholdsbekendtgørelsens § 28 forudsætter en afgørelse), hvis grundlaget var urigtigt, eller den pågældende har opnået opholdstilladelsen ved svig, herunder i kraft af et pro forma-ægteskab, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 27 og § 28, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Er den udenlandske ægtefælle meddelt opholdstilladelse første gang før den 30. april 2006, skal pågældende behandles efter EU/EØS-bekendtgørelsen i det omfang, at disse regler stiller pågældende bedre. Det betyder, at en tidsubegrænset opholdstilladelse ikke kan inddrages, hvis grundlaget var urigtigt. En sådan opholdstilladelse vil dog fortsat kunne inddrages, hvis den er opnået

ved svig, jf. principperne i EU/EØS-bekendtgørelsens § 18, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

2.2. Betingelser for ægtefællesammenføring i de tilfælde, hvor den danske ægtefælle opholder sig i Danmark, og her anvender EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed af tjenesteydelser (Carpenter-dommen)

Opholdstilladelse på baggrund af EF-Domstolens retspraksis (Carpenter-dommen) til udenlandske ægtefæller til danske statsborgere, der opholder sig i Danmark, og her anvender EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed af tjenesteydelser gives under følgende betingelser:

- 1) Den danske ægtefælle opholder sig i Danmark, og her leverer en i forhold til et andet EU/EØS-land grænseoverskridende tjenesteydelser, jf. EF-traktatens art. 49,
- 2) den udenlandske ægtefælle skal lovligt være indrejst i Danmark,
- 3) ægteskabet skal fortsat bestå ved meddelelsen af opholdstilladelsen, og
- 4) ægtefællerne skal have etableret et reelt familieliv i Danmark.

Kredsen af EU/EØS-lande

Følgende lande er EU-lande: Belgien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig og Danmark.

Følgende lande er EØS-lande: Norge, Island og Liechtenstein.

Statsborgere fra Schweiz sidestilles i relation til EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed med statsborgere fra EØS-landene, jf. bekendtgørelse nr. 345 af 28. maj 2002.

Grænseoverskridende tjenesteydelse

En grænseoverskridende tjenesteydelse kan eksempelvis kan være salg af annonceplads i tidsskrifter, rådgivning mod betaling per telefon eller e-mail, udbud af brevkurser, salg af lotterisedler eller koncertbilletter til personer, der opholder sig i et andet EU/EØS-land.

Reelt familieliv

Det er en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse til den udenlandske ægtefællen, at ægtefællerne har etableret et reelt familieliv i Danmark. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis den udenlandske ægtefælle på den fælles bopæl passer den danske ægtefælles mindreårige børn.

Kredsen af familiemedlemmer

Udover ægtefæller/registrerede partnere finder disse retningslinier tilsvarende anvendelse for samlevende over 18 år, hvis pågældende har samlevet på fælles

bopæl i fast samlivsforhold af længere varighed med en dansk statsborger over 18 år, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3. I så fald skal den danske statsborger påtage sig at forsørge samleveren, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Det bemærkes, at der for ægtefæller/registrerede partnere ikke stilles krav om samliv på fælles bopæl eller alderskrav.

Er der i ægteskabet/parforholdet fælles- og særbørn under 21 år, gives disse ligeledes opholdstilladelse, såfremt den danske ægtefælle, den registrerede partner eller samleveren opfylder ovennævnte retningslinier, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Omgåelse af udlændingelovens regler

Ovennævnte retningslinier finder ikke anvendelse, hvis der er tale om bevidst omgåelse af udlændingelovens regler om ægtefællesammenføring, idet personer, der er omfattet af traktathjemlede rettigheder, ikke kan påberåbe sig disse med henblik på uretmæssigt at unddrage sig en anvendelse af national lovgivning.

Det kan ikke betegnes som uretmæssig unddragelse af national lovgivning, at formålet med, at ægtefællerne har bosat i et andet EU-land, er at kunne vende tilbage til oprindelseslandet i medfør af EU-rettens regler, jf. EF-domstolens dom i sag C-109/01 (Akrich). Uretmæssig unddragelse vil således som udgangspunkt kun foreligge ved ægteskaber, der er indgået pro forma eller tvangsmæssigt.

Sagsbehandling

Da retsgrundlaget for opholdstilladelsen er udlændingelovens § 9 c, henhører sagen i første instans under Udlændingestyrelsens kompetence. Sagen behandles i et af Erhvervs- og Familiesammenføringsafdelingens familiesammenføringskontorer. Hvis en sådan ansøgning indgives til et statsamt, skal statsamtet videresende ansøgningen til styrelsen med henblik på afgørelse efter udlændingeloven. Styrelsens afgørelse kan påklages til Integrationsministeriet.

Det er ikke et krav for meddelelse af opholdstilladelsen, at de i udlændingelovens § 9, stk. 2-7, stk. 8, 2. pkt., og stk. 10-17, nævnte betingelser er opfyldte, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 2. pkt., 1. led.

Det anføres i opholdstilladelsesbrevet, at retten til tidsbegrænset ophold er betinget af, at parterne fortsat er gift eller samlever, og at den danske ægtefælle fortsat udfører en aktivitet omfattet af EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed af tjenesteydelser, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, eller opfylder betingelserne for at have ret til at forblive her i lan-

det efter principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Opholdstilladelsen gives som kort C efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, tidsbegrænset med mulighed for varigt ophold for ydelsens forventede varighed, dog ikke over 5 år, jf. udlændingebekendtgørelsens § 23, stk. 8.

Er den udenlandske ægtefælle EU-statsborger, gives pågældende tidsbegrænset opholdstilladelse, når pågældende har haft lovligt ophold her i landet uafbrudt i 5 år, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, såfremt opholdstilladelsen ikke kan inddrages. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Er den udenlandske ægtefælle EØS-statsborger anvendes EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, analogt, jf. ovenfor, idet § 16 ikke indeholder bestemmelser om EØS-statsborgere.

Er den udenlandske ægtefælle tredjelandstatsborger, gives pågældende tidsbegrænset opholdstilladelse, når pågældende har haft lovligt ophold her i landet uafbrudt i 5 år og i hele denne periode har boet sammen med den danske ægtefælle, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, stk. 3, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, såfremt opholdstilladelsen ikke kan inddrages. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Er den udenlandske ægtefælle meddelt opholdstilladelse første gang før den 30. april 2006, skal pågældende behandles efter EU/EØS-bekendtgørelsen i det omfang, at disse regler stiller pågældende bedre. Det betyder, at den udenlandske ægtefælle skal gives tidsbegrænset opholdstilladelse, når den danske ægtefælle har boet her i landet i mere end 5 år efter indrejsen fra det EU/EØS-land, hvor pågældende ernærede sig ved aktiviteter, der er omfattet af EF-traktatens regler om fri bevægelighed, jf. principperne i EU/EØS-bekendtgørelsens § 15, stk. 2 og 3, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3. Det er en betingelse, at opholdstilladelsen ikke kan inddrages. Der stilles ikke samlivskrav. De i udlændingelovens § 11 anførte betingelser stilles ikke.

Den udenlandske ægtefælle har ret til at tage arbejde, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 1, 2 eller 7.

Den udenlandske ægtefælle er ikke omfattet af integrationsloven, jf. integrationslovens § 2, stk. 3, således som denne bestemmelse er fortolket i Integrationsministeriets brev af 22. april 2004, der vedlagt som bilag 3.

En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages, hvis den udenlandske ægtefælle ikke længere opfylder grundlaget for opholdstilladelsen, hvis grundlaget var urigtigt, eller den pågældende har opnået opholdstilladelsen ved svig, herunder i kraft af et pro forma-ægteskab, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 26, stk. 1, og § 28, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

En tidsubegrænset opholdstilladelse kan inddrages, hvis den udenlandske ægtefælle har opholdt sig uden for landet i mere end 2 på hinanden følgende år (normalt ville opholdstilladelsen bortfalde, men EU-opholdsbekendtgørelsens § 28 forudsætter en afgørelse), hvis grundlaget var urigtigt, eller den pågældende har opnået opholdstilladelsen ved svig, herunder i kraft af et pro forma-ægteskab, jf. principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 27 og § 28, stk. 2, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Er den udenlandske ægtefælle meddelt opholdstilladelse første gang før den 30. april 2006, skal pågældende behandles efter EU/EØS-bekendtgørelsen i det omfang, at disse regler stiller pågældende bedre. Det betyder, at en tidsubegrænset opholdstilladelse ikke kan inddrages, hvis grundlaget var urigtigt. En sådan opholdstilladelse vil dog fortsat kunne inddrages, hvis den er opnået ved svig, jf. principperne i EU/EØS-bekendtgørelsens § 18, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

3. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks, og samtidig hermed ophæves meddelelse om opholdssager nr. 16/06 af 7. juli 2006.

Anni Fode

Internationalt Kontor
Att.: Henrik Thomassen

BILAG

Dato:
Kontor: Udlændingelovskonto-
ret
J.nr.: 2006/4041/122-12
Sagsbeh.: SWE

Ved e-mail af 10. april 2006 til Erhvervs- og Familiesammenføringskontoret har Internationalt Kontor anmodet om bidrag til besvarelse af vedlagte henvendelse fra Kommissionen om familiesammenføring af ægtefæller til danske statsborgere efter EU-reglerne. Erhvervs- og Familiesammenføringskontoret har videresendt Internationalt Kontors anmodning til Udlændingelovskontoret.

Udlændingelovskontoret kan oplyse, at bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen), gennemfører de dele af direktiv 2004/38/EF, som ikke er gennemført ved udlændingeloven. EU-opholdsbekendtgørelsen omhandler i lighed med direktivet udenlandske EU-statsborgere og deres familiemedlemmer. EU-opholdsbekendtgørelsen vedlægges til orientering.

Ægtefæller til danske statsborgere, der vender tilbage til Danmark fra en anden medlemsstat efter der at have benyttet deres ret til fri bevægelighed på nærmere angiven måde, har ret til at opholde sig her i landet på lige fod med ægtefæller til andre EU-statsborgere.

Denne særlige ret til ophold kan udledes af Singh-dommen og Akrich-dommen og gælder for ægtefæller til danske statsborgere, der vender tilbage til Danmark efter indtil da at have opholdt sig i en anden medlemsstat som arbejdstagere, som selvstændige erhvervsdrivende – herunder tjenesteydere – som pensionerede arbejdstagere eller som pensionerede selvstændige erhvervsdrivende, jf. personkredsen opregnet i artikel 7, stk. 1, litra a, artikel 7, stk. 3, og artikel 17, stk. 1 og 2, i direktiv 2004/38/EF. Det er en betingelse, at den danske ægtefælle også ved tilbagekomsten til og under det fortsatte ophold i Danmark har status som enten arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende eller som pensioneret arbejdstager eller pensioneret selvstændig erhvervsdrivende. Det bemærkes, at pensionerede arbejdstagere og pensionerede selvstændige erhvervsdrivende efter en praksisændring i [september] 2006 er blevet omfattet af den persongruppe, der kan medbringe ægtefæller til Danmark efter at have benyttet sig af retten til fri bevægelighed i et andet EU-land.

EF-domstolen har ikke taget stilling til, om principperne i Singh-dommen og Akrich-dommen kan udstrækkes til at også at omfatte studerende, jf. herved personkredsen opregnet i artikel 7, stk. 1, litra c, i direktiv 2004/38/EF, og restgruppen af selvforsørgende personer, jf. herved

personkredsen opregnet i artikel 7, stk. 1, litra b, i direktiv 2004/38/EF, der benytter sig af retten til tage ophold i et andet EU-land.

Det bemærkes i den forbindelse, at direktiv 2004/38/EF – der som anført ovenfor omhandler udenlandske EU-statsborgere og deres familiemedlemmer – ikke giver samme adgang til ægtefællesammenføring for personer, som udnytter retten til fri bevægelighed for studerende og restgruppen af selvforsørgende, som for personer, der er arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende, pensionerede arbejdstagere eller pensionerede selvstændige erhvervsdrivende. Således kan der efter direktivet over for studerende og selvforsørgende stilles krav om, at de forsørger den medfølgende ægtefælle. Der er derfor holdepunkter for også uden for direktivets anvendelsesområde at stille de to persongrupper forskelligt. Integrationsministeriet administrerer på denne baggrund adgangen til ægtefællesammenføring således, at udlændingelovens almindelige betingelser for ægtefællesammenføring skal opfyldes af ægtefæller til studerende og restgruppen af selvforsørgende, jf. udlændingelovens § 9.

Sager vedrørende opholdstilladelse til ægtefæller til danske statsborgere, der vender tilbage til Danmark som arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende, pensionerede arbejdstagere eller pensionerede selvstændige erhvervsdrivende, er ikke formelt set omfattet af EU-bekendtgørelsen, da denne – i lighed med direktiv 2004/38/EF – som anført kun omhandler udenlandske EU-borgere og deres familiemedlemmer. Derfor meddeles opholdstilladelsen af lovtekniske grunde efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at ægtefæller til danske statsborgere med hensyn til retten til ophold stilles på samme måde som ægtefæller til udenlandske EU-statsborgere, dvs. i overensstemmelse med de krav, der følger af EU-retten, herunder direktiv 2004/38/EF og EF-domstolens praksis, jf. herved udlændingelovens § 2, stk. 3, hvorefter de begrænsninger, der følger af udlændingeloven, kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler. Derfor behandles sagerne – uanset at de som nævnt formelt set ikke er omfattet af EU-opholdsbekendtgørelsen – i alt væsentligt efter samme principper som dem, der har fundet udtryk i EU-opholdsbekendtgørelsen, jf. navnlig dennes §§ 7 og 10.

Opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, til en medfølgende ægtefælle er betinget af, at parterne ved parrets indrejse i Danmark og under det fortsatte ophold i landet er gift.¹

Det er endvidere en betingelse, at den udenlandske ægtefælle – uanset om denne er tredjelandstatsborger eller EU-statsborger – lovligt har boet i det EU-land, hvor den danske ægtefælle har anvendt EF-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed, jf. herved Akrichdommen, særligt præmis 50, og EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 7 og 10. Er den udenlandske ægtefælle tredjelandstatsborger, skal den pågældende således være meddelt opholds-

¹ Det bemærkes, at faste samlevende over 18 år sidestilles med ægtefæller. Det er dog en betingelse, at parret har samlevet på fælles bopæl i fast samlivsforhold af længere varighed, og at parret under opholdet i Danmark fortsat samlever på fælles bopæl. Endvidere stilles der krav om, at den danske samlever påtager sig at forsørge ansøgeren, jf. herved artikel 3, stk. 2, litra b), i direktiv 2004/38/EF og EU-opholdsbekendtgørelsens § 13.

tilladelse/-bevis/-dokument af de nationale myndigheder i det land, hvor parret forinden indrejsten i Danmark har taget ophold.

Det bemærkes, at meddelelse af opholdstilladelse frem til den 30. april 2006, i tilfælde hvor den danske ægtefælle havde lønnet beskæftigelse her i landet, endvidere var betinget af, at den danske ægtefælle rådede over en bolig, der svarede til de krav, der ansås for normale for danske arbejdstagere i det område, hvor den danske ægtefælle var beskæftiget, jf. den tidligere gældende artikel 10, stk. 3, i forordning 1612/68 og § 5, stk. 3, i den tidligere gældende EU/EØS-bekendtgørelse (EU/EØS-bekendtgørelse nr. 1255 af 28. november 2005). Dette boligkrav gælder som følge af ophævelsen af artikel 10 i forordning 1612/68 ikke længere.

Det følger af udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 7, at den udenlandske ægtefælle har ret til at tage arbejde eller etablere selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet, jf. herved tilsvarende udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, artikel 23 i direktiv 2004/38/EF og EU-opholdsbekendtgørelsens § 15 for familiemedlemmer til udenlandske EU-statsborgere.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til ægtefæller til danske statsborgere, der benytter deres ret til fri bevægelighed, gives tidsbegrænset for op til fem år, jf. udlændingebekendtgørelsens § 23, stk. 7 og 8. Efter fem års tidsbegrænset opholdstilladelse får den medfølgende ægtefælle tidsbegrænset opholdstilladelse efter principperne i EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, hvis en tilsvarende medfølgende ægtefælle til en udenlandsk EU-statsborger ville have opnået ret til tidsbegrænset ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 16, jf. artikel 16 i direktiv 2004/38/EF.

Ved ægtefællesammenføring efter udlændingelovens almindelige regler stilles der som udgangspunkt en række betingelser, herunder krav om alder, fælles bopæl, tilknytning, bolig, sikkerhedsstillelse på ca. 50.000 kr. samt om, at den herboende ikke har modtaget visse offentlige ydelser inden for det sidste år. Disse betingelser stilles ikke i forbindelse med udstedelse af registreringsbeviser og opholdskort på baggrund af EU-reglerne efter EU-opholdsbekendtgørelsen. Disse betingelser stilles heller ikke i forbindelse med udstedelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på baggrund af EU-reglerne.

Afgørelser om opholdstilladelser efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, træffes af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Integrationsministeriet.

Efter EU-opholdsbekendtgørelsen skal afgørelser om udstedelse af opholdsdokument til EU-statsborgeres familiemedlemmer, der selv er EU-statsborgere, træffes straks efter ansøgningens indgivelse. Afgørelser om udstedelse af opholdsdokument til EU-statsborgeres familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, skal træffes hurtigst muligt og senest seks måneder efter ansøgningens indgivelse. Der kan henvises til artikel 8, stk. 2, artikel 10, stk. 1, artikel 19, stk. 2, og artikel 20, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF og § 33 i EU-opholdsbekendtgørelsen.

Afgørelser om udstedelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til ægtefæller til danske statsborgere på baggrund af EU-reglerne træffes så hurtigt som muligt. Det

bemærkes, at der i forbindelse med de pågældende sager ofte skal indhentes yderligere oplysninger fra den danske ægtefælle til brug for sagens afgørelse. En afgørelse vil i sådanne tilfælde derfor ikke kunne træffes straks efter ansøgningens indgivelse.

Det kan anføres over for Kommissionen, at Integrationsministeriet skal beklage, hvis Udlændingestyrelsen ikke i alle sager har truffet afgørelse straks efter modtagelse af alle fornødne oplysninger, og at Integrationsministeriet vil anmode Udlændingesservice om at sikre, at Udlændingesservice så vidt muligt træffer afgørelse hurtigst muligt i alle sager.

Kopi af opholdmeddelelse nr. 16/06 af 7. juli 2006 om behandling af ansøgninger om ægtefællesammenføring til danske statsborgere, der anvender retten til fri bevægelighed efter EF-traktaten vedlægges.

Med venlig hilsen

Oluf Engberg

NOTAT

BILAG 2

Dato: 21. december 2004
Kontor: Lovkontoret
J.nr.:
Sagsbeh.: OEN
Fil-navn: Fam samf medd nr 1 af 4
10 06 - bilag 2

Omfatter principperne i Singh-dommen og Akrich-dommen ægtefæller til studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe.

EF-domstolen har i Singh-dommen af 7. juli 1992 (sag C 370/90) udtalt, at den fri bevægelighed for arbejdstagere og den fri etableringsret for selvstændige erhvervsdrivende medførere, at en statsborger i en medlemsstat, som sammen med sin ægtefælle rejser til en anden medlemsstat for at udøve lønnet beskæftigelse, ved tilbagevenden til oprindelseslandet for at etablere sig dér kan medbringe ægtefællen i medfør af EU-rettens regler uanset ægtefælens nationalitet.

I Akrich-dommen af 23. september 2003 (sag C-109/01) har EF-domstolen udtalt, at det anførte i Singh-dommen også gælder i en situation, hvor en EU-borger vender tilbage til oprindelseslandet for at udøve lønnet beskæftigelse. EF-domstolen udtaler endvidere bl.a., at det ikke kan betegnes som uretmæssig unddragelse af national lovgivning, at formålet med, at ægtefællerne har bosat i et andet EU-land, er at kunne vende tilbage til oprindelseslandet i medfør af EU-rettens regler. Det afgørende er, at EU-borgeren udøver eller ønsker at udøve beskæftigelse.

EF-domstolen har ikke taget stilling til, om denne adgang til at medbringe ægtefæller i forbindelse med udnyttelsen af den fri bevægelighed for arbejdstagere og den fri etableringsret for selvstændige erhvervsdrivende (økonomisk aktivitet) også gør sig gældende for studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe, der benytter sig af retten til tage ophold i et andet EU-land.

Det forhold, at enhver unionsborger siden 1993 har haft en traktathjemlet ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, taler for, at EF-domstolen i eventuelle kommende sager vil nå frem til, at dette er tilfældet.

På den anden side følger det af EU-reglerne, at der ikke er samme adgang til ægtefællesammenføring for personer, som udøver retten til fri bevægelighed for økonomisk aktivitet, og for personer, som udnytter retten til fri bevægelighed for studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe. Således kan der over for de sidstnævnte grupper stilles krav om, at de forsørger den medfølgende ægtefælle.

Spørgsmålet om, hvorvidt principperne i Singh-dommen og Akrich-dommen kan udstrækkes til at omfatte studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe, kan ikke besvares med sikkerhed, før EF-domstolen har taget stilling hertil.

Denne retsusikkerhed må i øvrigt antages at være baggrunden for, at man i Tyskland og UK har fortolket de nævnte domme forskelligt. Således har det tyske forbundsministerium for indenrigsforhold antaget, at de principper, der er anvendt i de nævnte domme, omfatter studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe, mens UK modsat ikke anvender principperne i forhold til disse persongrupper.

På den baggrund vil Integrationsministeriet administrere adgangen til familiesammenføring således, at udlændingelovens almindelige betingelser for familiesammenføring som udgangspunkt finder anvendelse på familiemedlemmer til studerende, pensionister og den såkaldte restgruppe.

Udlændingestyrelsen
4. familiesammenføringskontor
Ryesgade 53
2100 København Ø

BILAG 3

Dato: 22. april 2004
Kontor: 1. integrationskontor
J. nr.: 2004/5040-86
Sagsbeh.: fga
Fil-navn: Brev.udst.singh

Ved e-mail af 5. marts 2004 har Udlændingestyrelsen forespurgt om, hvorvidt udlændinge, der meddeles opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 c efter principperne i den såkaldte Singh-dom, er omfattet af integrationsloven.

Integrationsministeriet skal i den anledning oplyse følgende:

Af bestemmelsen i § 2 i integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1035 af 21. november 2003, fremgår følgende:

§ 2. Loven gælder for udlændinge med lovligt ophold i Danmark. Ved udlændinge forstås i denne lov flygtninge og indvandrere, jf. stk. 2, med lovligt ophold i Danmark.

Stk. 2. Ved flygtninge forstås i denne lov flygtninge m.v., jf. § 54. Ved indvandrere forstås i denne lov familiesammenførte udlændinge til flygtninge, jf. § 55, samt andre familiesammenførte udlændinge, jf. § 56.

Stk. 3. Loven gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i et andet nordisk land eller er statsborgere i et land, der er tilsluttet Det Europæiske Fællesskab eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde, eller er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Stk. 4. Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven.

Bestemmelsen i integrationslovens § 2, stk. 3, indebærer bl.a., at loven ikke gælder for udlændinge, der er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Af EF-domstolens dom af 7. juli 1992, C-370/90, (Singh-dommen), følger, at en medlemsstat i henhold til traktatens artikel 52 og direktiv 73/148 er forpligtet til at tillade indrejse til og ophold på sit område for en ægtefælle uanset dennes nationalitet til en statsborger i medlemsstaten, som sammen med ægtefællen er udrejst til en anden medlemsstat for dér at udøve en lønnet beskæftigelse, jf. traktatens artikel 48, og som på ny indrejser og etablerer sig, jf. traktatens artikel 52, i den medlemsstat, som han eller hun er statsborger i. Af dommen fremgår endvidere, at ægtefællen skal indrømmes mindst de samme rettigheder som dem, vedkommende ville blive indrømmet efter fællesskabsretten, såfremt hans eller hendes ægtefælle indrejste og tog ophold i en anden medlemsstat.

Det er Integrationsministeriets opfattelse, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse her i landet på grundlag af de principper, som EF-domstolen har fastlagt i Singh-dommen, er omfattet af fællesskabsrettens regler om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

På den baggrund skal Integrationsministeriet oplyse, at det er ministeriets opfattelse, at integrationsloven ikke gælder for udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingeloven på grundlag af principperne i Singh-dommen.

Med venlig hilsen

Peter S. Willadsen